

Bruselj, 29.11.2016
COM(2016) 764 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Naložbeni načrt za Evropo: ocene zagovarjajo okrepitev načrta

1. UVOD

Predsednik Juncker je v svojem govoru o stanju v Uniji 14. septembra 2016 poudaril potrebo po tem, da Evropa pospeši gospodarsko okrevanje in intenzivno vlaga v mlade in iskalce zaposlitve, kot tudi v zagonska podjetja in MSP¹. Glede na navedeno so bile v letnem pregledu rasti za leto 2017² predstavljene najpomembnejše gospodarske in socialne prednostne naloge, na katere se morajo v prihodnjih mesecih osredotočiti Evropska unija in njene države članice.

Okrevanje evropskega gospodarstva je skromno, a dokaj odporno in naravnano na ustvarjanje delovnih mest. BDP je zdaj višji kot pred krizo, brezposelnost se zmanjšuje, naložbe pa ponovno rastejo. Vendar s tem še ne moremo biti zadovoljni. Nekateri dejavniki, ki so doslej podpirali okrevanje, namreč slabijo. Kriza ima še vedno daljnosežne posledice, zlasti v smislu socialnega učinka, visoke ravni javnega in zasebnega dolga ter deleža slabih posojil.

Izkazalo se je, da je bil **naložbeni načrt za Evropo koristen** pri spodbujanju trajnostnega povečanja naložb v državah članicah. Evropski sklad za strateške naložbe (EFSI)³ je v 27 državah članicah v malo več kot enem letu mobiliziral sredstva v višini 154 milijard EUR, za kar se pričakuje, da bo koristilo skoraj 377 000 malim in srednjim podjetjem. EFSI resnično pomaga podpirati inovativne in strateške projekte, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest in rasti (okvir 1).

Glede na dosežene konkretne rezultate EFSI in kot je napovedal predsednik Juncker v svojem govoru o stanju v Uniji, je Komisija septembra 2016 predlagala⁴, da se sklad okrepi in razširi s t. i. predlogom EFSI 2.0. Da se podvojita trajanje in finančna sposobnost EFSI, predlog v prvi fazi razširja trajanje do konca leta 2020, s čimer se celotni obseg naložb poveča s 315 milijard EUR na vsaj pol bilijona eurov. Predlog se tudi bolj osredotoča na prispevke iz zasebnega sektorja, dodatnost ter na povečanje preglednosti pri izbiri projektov. Poleg tega EFSI 2.0 močno poudarja kombinacije podpore EFSI z drugimi skladi EU in financiranjem iz nacionalnih spodbujevalnih bank kot načinom za izboljšanje geografske pokritosti EFSI. Zajema tudi izboljšave obsega Evropskega svetovalnega vozlišča za naložbe (EIAH ali svetovalno vozlišče), zlasti ker je potrebna pomoč za vzpostavitev stalne ponudbe projektov in naložbenih platform, ki se lahko financirajo v vseh državah članicah.

¹ http://ec.europa.eu/priorities/state-union-2016_sl.

² COM(2016) 725 final.

³ Uredba (EU) 2015/1017 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2015 o Evropskem skladu za strateške naložbe, Evropskem svetovalnem vozlišču za naložbe in Evropskem portalu naložbenih projektov ter o spremembi uredb (EU) št. 1291/2013 in (EU) št. 1316/2013 – Evropski sklad za strateške naložbe, UL L 169, 1.7.2015, str. 1.

⁴ COM(2016) 597 final.

Evropski svet je oktobra pozval „Svet, naj na seji 6. decembra doseže dogovor o pogajalskem stališču glede novega predloga Komisije o EFSI in pri tem upošteva neodvisno zunanjo oceno, ki bo objavljena novembra“⁵.

OKVIR 1 — PRIMERI ODOBRENIH PROJEKTOV EFSI

- *Creta Farms (Grčija)* si prizadeva, da bi naredila mesne izdelke bolj zdrave tako, da vanje vbrizga ekstra deviško olje. S tehnologijo se odstranijo nasičene živalske maščobe, ki škodujejo zdravju ljudi, in nadomestijo z nenasičenimi maščobami, ki pripomorejo k zniževanju ravni „slabega“ holesterola. Danes je Creta Farms največji akter na grškem trgu hladnih mesnin, uspešno pa se je to podjetje razširilo tudi v tujino. S pomočjo skladov EFSI bo podjetje še naprej financiralo tehnološki napredek na področju „oljčenja“ za prigrizke. S tem bo omogočena zaposlitev za dodatnih 100 ljudi in nadaljnja mednarodna širitev.
- *Malin Corporation (Irsko)* je globalno bioznanstveno podjetje, ki investira v inovativna podjetja za raziskave in razvoj v bioznanstvenem sektorju v zgodnjih fazah ustanovitve. Nedavni prispevek iz EFSI v višini 70 milijonov EUR bo podjetju omogočil, da v naslednjih sedmih letih poveča svoje naložbe v evropsko bioznanstveno industrijo. Od tega posojila zasebna bioznanstvena podjetja na Irskem in v Združenem kraljestvu že uporabljajo 40 milijonov EUR za podporo vodilnih inovacij in razvoj novih izdelkov. S podporo EFSI bo podjetje Malin lahko pomagalo bioznanstvenim podjetjem, da razvijejo ves svoj potencial in dosežejo tržni uspeh.
- *PEP-Therapy/Quadrivium (Francija)* je raziskovalno podjetje, ki so ga leta 2014 ustanovili znanstveniki s prestižnih francoskih raziskovalnih ustanov. Njihova ekipa je razvila tehniko blokiranja določenih funkcij beljakovin, ki zdravo celico spremenijo v rakavo. Njihov namen je razviti zdravljenje, ki bo v nasprotju s kemoterapijo uničilo samo rakave celice, zdrave celice pa bodo ostale nedotaknjene. Za financiranje tega projekta je PEP-Therapy prejel 1 milijon EUR podpore iz francoskega naložbenega sklada Quadrivium 1, ki je prejel 20 milijonov EUR pomoči iz Evropskega investicijskega sklada (EIF).
- *WOW Technology (Belgija)* je družba, specializirana za proizvodnjo strojev in avtomatskih naprav po meri za različne sektorje, vključno z: letalskim, avtomobilskim, biotehničkim, farmacevtskim, agroživilskim, okoljskim in energetske sektorjem. Njihov glavni stroj „Shaker Robot“ omogoča avtomatizacijo obsežne proizvodnje celičnih kultur, ki se uporabljajo pri proizvodnji cepiva. S pomočjo posojila, ki ga EIF zagotavlja v okviru sklada EFSI, podjetje načrtuje podvojitev svoje rasti v naslednjih petih letih, tako da bo podvojilo število zaposlenih in se razširilo na druge evropske trge, kot so Francija, Nemčija in Švica.
- *Projekt „dostopnost pristaniške infrastrukture“ (Španija)* zajema okvirno posojilo za financiranje naložb v železniški in cestni dostop do pristanišč v državni lasti prek državnega sklada Port Accessibility Fund (PAF). Projekt bo pripomogel k izboljšanju povezanosti v ključnih pristaniščih, ki se vsa nahajajo v omrežju Trans-European Network – Transport. S to operacijo se bo nadaljevala obsežna podpora, ki jo v zadnjih letih zagotavlja EIB za razvoj tega omrežja morskih pristanišč.
- *Bolnišnica Rydgier (Poljska)* v mestu Torun bo za financiranje svoje prenove prejela posojilo v višini približno 57 milijonov EUR od Evropske investicijske banke (EIB) v

⁵ EUCO 31/16, 21. oktober 2016, točka 18.

okviru sklada EIFSI. Projekt je del programa naložb, ki se osredotoča na doseganje tehničnih in strokovnih standardov bolnišnic v skladu s poljsko zakonodajo in zakonodajo EU. To je prva operacija javnega sektorja v državi, ki ima koristi od proračunskega jamstva EU v okviru sklada EFSI. Ta operacija je tudi model za kombiniranje financiranja EFSI z nepovratnimi sredstvi EU v inovativni obliki finančnega instrumenta: poleg posojila EFSI se bodo za financiranje projekta uporabili evropski strukturni in investicijski skladi (skladi ESI).

Sedanja Uredba EFSI daje pooblastila za tri ocene: (i) oceno Komisije o uporabi jamstva EU in delovanju jamstvenega sklada EFSI⁶, ki ji je priloženo mnenje Računskega sodišča⁷; (ii) oceno EIB o delovanju EFSI⁸; in (iii) neodvisno zunanjo oceno o uporabi uredbe o EFSI⁹. Te ocene deležnikom omogočajo, da pridobijo celovit pregled nad dosedanjim delovanjem EFSI, hkrati pa so že prispevale k trenutnim zakonodajnim razpravam o EFSI 2.0.

Predlog EFSI 2.0 obravnava vprašanja, ugotovljena v ocenah, zagotovil pa bo nemoteno nadaljevanje operacij EFSI brez prekinitev financiranja, s čimer bo nosilec projektov zagotovil, da lahko še naprej pripravljajo projekte tudi po preteku začetnega naložbenega obdobja.

Naložbeni načrt za Evropo že prinaša resnične spremembe v različnih sektorjih, tako da podpira inovativne projekte, ki prispevajo k ustvarjanju delovnih mest in rasti v lokalnih skupnostih, ter odpravlja brezposelnost mladih s podporo razvoju inovativnih, strateških in mladih podjetij. Navedeni projekti so bistveni za prihodnjo konkurenčnost gospodarstva EU in so usmerjeni v ključna področja, kot so podpora MSP, inovacije ter raziskave in razvoj, energija iz obnovljivih virov, energijska učinkovitost in zanesljivost oskrbe z energijo, okolje ter storitve in infrastruktura na digitalnem, socialnem in prometnem področju. Namen celovite strategije v okviru naložbenega načrta je trajnostno povečanje ravni naložb v Evropi, ki zaostajajo od začetka finančne krize. Prvi steber načrta, skupaj z EFSI in ciljem izboljšanja uporabe proračuna EU na splošno, omogoča povečanje omejenih javnih virov s privabljanjem zasebnih vlagateljev ter podpiranjem inovativnih in strateških projektov v Evropi, ki dosegajo otipljive rezultate za rast in delovna mesta.

Drugi steber naložbenega načrta – svetovalno vozlišče in Evropski portal naložbenih projektov (EIPP) (okvir 2) – pomaga zagotavljati, da s spodbujanjem oblikovanja stabilnega portala projektov, zanimivih za banke, in povečanjem preglednosti naložbe dosežejo realno gospodarstvo.

⁶ V skladu s členom 18(2) Uredbe (EU) 2015/1017. Glej SWD(2016) 297 final. Ocena je na voljo na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473853487429&uri=SWD:2016:297:FIN>.

⁷ V skladu s členom 18(2) Uredbe (EU) 2015/1017 in členom 287(4) PDEU. Glej Mnenje št. 2/2016. Mnenje je na voljo na: <http://www.eca.europa.eu/en/Pages/NewsItem.aspx?nid=7766>.

⁸ V skladu s členom 18(1) Uredbe (EU) 2015/1017. Ocena je na voljo na: <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/evaluation-of-the-functioning-of-the-efsi.htm>.

⁹ V skladu s členom 18(6) Uredbe (EU) 2015/1017. Neodvisna ocena je na voljo na: https://ec.europa.eu/priorities/publications/independent-evaluation-investment-plan_en.

OKVIR 2 — EVROPSKI PORTAL NALOŽBENIH PROJEKTOV (EIPP) JE DEL DRUGEGA STEBRA NALOŽBENEGA NAČRTA ZA EVROPO

EIPP je bil oblikovan kot povezava med nosilci projektov EU in vlagatelji po celem svetu ter danes ponuja več kot 130 projektov: ec.europa.eu/eipp.

Krepi vidljivost obstoječih naložbenih priložnosti EU v storitve za vlagatelje in tako zagotavlja pregleden, v prihodnost usmerjen projektni portal, ter lajša dostop do nosilcev projektov.

Trajnostne naložbe zahtevajo zanesljivo in predvidljivo poslovno okolje. V okviru tretjega stebra naložbenega načrta ukrepi za odpravo ozkih grl za naložbe na ravni EU in držav članic prispevajo k izboljšanju naložbenega okolja, saj ustvarjajo dolgoročno in trajnostno rast v Evropi. EU in države članice so sprejele ukrepe za odpravo ovir za naložbe, vendar je treba storiti še več. Čeprav namerava Komisija nadaljevati s prizadevanji za izboljšanje splošnega naložbenega okolja na ravni EU, vključno s poglobitvijo enotnega trga, bi morale države članice povečati prizadevanja za odpravo ovir za naložbe na nacionalni, regionalni in lokalni ravni.

Poleg tega izkušnje z EFSI kažejo, da so imele največ koristi države članice, ki imajo najbolj razvite finančne trge in poslovno okolje, ki spodbuja naložbe. To bi lahko pomenilo, da so te države članice v primerjavi z drugimi državami članicami na splošno učinkovitejše pri oblikovanju predlogov projektov EFSI. Poleg tega lahko močne nacionalne spodbujevalne banke prispevajo k razvoju in sofinanciranju projektov.

Komisija je predložila tudi konkretne pobude, ki naj bi olajšale financiranje realnega gospodarstva. Države članice bodo na primer imele koristi od jasnejših pravil javnega računovodstva, zlasti na področju javno-zasebnih partnerstev¹⁰. Komisija skrbno spremlja učinek razlage pravil javnega računovodstva na ustvarjanje javno-zasebnih partnerstev v različnih gospodarskih sektorjih in bo preučila možnost dodatnih ukrepov, kjer je smiselno. Poleg tega je Komisija zagotovila tudi praktične smernice o uporabi pravil o državni pomoči za javno financiranje infrastrukture¹¹. Nedavno so se začeli izvajati pilotski projekti, da se na ravni EU doseže še večja uskladitev časa izvajanja različnih postopkov glede strateških

¹⁰ Vodič za statistično obravnavo javnih in zasebnih partnerstev, ki ga je v sodelovanju z Evropsko investicijsko banko pripravil Eurostat in je bil namenjen predvsem zasebnim deležnikom, je bil izdan 29. septembra 2016, Eurostat / EPEC / European Investment Bank, „A Guide to the Statistical Treatment of PPPs“, september 2016.

¹¹ Obvestilo Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01), UL C 262, 19.7.2016, str. 1.

naložb v infrastrukturne projekte. Pilotski projekt v prvi fazi zajema Belgijo in Slovaško. Na podlagi ocene teh projektov bo Komisija leta 2017 razširila to pobudo na druge države članice, da se oblikuje učinkovita enotna vstopna točka za vse države članice in se tako v eno samo skupino za naložbeno politiko združijo vse pristojne službe Komisije, vključno s predstavništvom v državah članicah.

Poleg tega delo v zvezi z energetske unijo, unijo kapitalskih trgov, strategijo za enotni trg in strategijo za enotni digitalni trg, kot tudi s krožnim gospodarstvom ter mednarodnimi trgovinskimi sporazumi in sporazumi o naložbah, zajema posebne ukrepe, ki bodo pripomogli k odpravi ovir, spodbujali inovacije in izboljšali okolje za naložbe, ko bodo v celoti izvedeni. Komisija bo kmalu sprejela sveženj ukrepov za spodbujanje prehoda na čisto energijo in energijske učinkovitosti, da podpre svetovni vodilni položaj EU na področju obnovljivih virov energije in zagotovi pošteno obravnavo za potrošnike energije. Namen tega svežnja bo zagotoviti predvidljivost za podjetja, vlagatelje in družbo na splošno ter spodbuditi naložbe na nacionalni ravni, zlasti prek nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov. Podobno kot pri predlogih za zmanjšanje kapitalskih zahtev za zavarovalnice, ki vlagajo v kvalificirane infrastrukturne projekte¹², je Komisija 23. novembra 2016 predlagala zmanjšanje kapitalskih zahtev za banke v primeru nekaterih naložb v infrastrukturo¹³. Komisija je 22. novembra 2016 predložila medsektorski načrt ukrepov, da se podprejo zagonska podjetja v Evropi¹⁴, ter predlog¹⁵ direktive, da se poveča učinkovitost insolvenčnih postopkov in okvirov za preventivno prestrukturiranje in drugo priložnost ter odstranijo ovire za naložbe zaradi razlik v teh okvirih med državami članicami.

Države članice morajo okrepiti tudi svoja prizadevanja za izvedbo potrebnih reform, da se odpravijo ovire za naložbe, ugotovljene v okviru evropskega semestra, nazadnje v letnem pregledu rasti¹⁶. V teh reformah, opredeljenih v priporočilih za posamezne države, se upošteva posebne nacionalne dejavnike. Nujne so za ohranjanje in povečanje ravni naložb v državah članicah. Kljub ukrepom, ki so jih sprejele nekatere države članice, zlasti države članice euroobmočja, ki jih je kriza najbolj prizadela, je bil napredek pri odpravljanju ovir za naložbe na splošno neenakomeren in je potrebno storiti več. Poleg odpravljanja ovir in ozkih grl za naložbe Komisija tudi spodbuja države članice, da vzpostavijo načrtovalne in usklajevalne strukture, ki zajemajo vse upravne ravni in vire financiranja. Glede na ozadje naložbenih politik držav članic lahko te strukture oblikujejo in strateško upravljajo stabilne portale ključnih projektov v javnem sektorju, olajšajo regulatorne in upravne postopke za odobritev, hkrati pa lahko tesno sodelujejo s službami Komisije in svetovalnim vozliščem.

¹² Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/467 z dne 30. septembra 2015 o spremembi Delegirane uredbe (EU) 2015/35 v zvezi z izračunom zahtevanega solventnostnega kapitala za več kategorij sredstev, ki jih imajo v posesti zavarovalnice in pozavarovalnice (UL L 85, 1.4.2016, str. 6).

¹³ COM(2016) 850.

¹⁴ COM(2016) 733.

¹⁵ COM(2016) 723.

¹⁶ COM(2016) 725 final.

2. KAKO SE JE DO ZDAJ OCENJEVAL EFSI IN NJEGOVE NALOŽBE V REALNEM GOSPODARSTVU?

V tem oddelku je opisana vsebina ključnih argumentov, uporabljenih v treh ocenah, nato pa sledi opis, kako predlog EFSI 2.0 obravnava te točke.

Ustreznost in dodatnost podpore EFSI

Sklep teh ocen je, da je bil EFSI ustrezen pri obravnavanju naložbenih potreb v Evropi. Neodvisna ocena kaže na trajne naložbene vrzeli in tržne potrebe ter ugotavlja, da EFSI prispeva k zmanjšanju te vrzeli tako, da obravnava potrebo po financiranju z visokim tveganjem.

Takšne potrebe po financiranju z visokim tveganjem morajo zagotoviti dodatnost (ki je določena kot posebna dejavnost EIB¹⁷, tj. operacija, ki je bolj tvegana) in pritegniti kar največ financiranja iz zasebnega sektorja. V oceni EIB je poudarjeno, da je jamstvo EU omogočilo EIB, da znatno poveča raven svojih posebnih dejavnosti, in sicer s približno 4 milijard EUR na pričakovanih 20 milijard EUR na leto. V ocenah je poudarjeno, da je EFSI omogočil EIB, da razširi svojo bazo strank in produktov, zlasti z razvojem novih podrejenih produktov, ki so EIB pomagali, da se prilagodi in odzove na tržne potrebe.

Vendar je v neodvisni oceni ugotovljeno, da so ne glede na to, da so bile vse operacije EFSI posebne dejavnosti EIB, v nekaterih primerih deležniki to razumeli, kot da te operacije niso bolj tvegane v primerjavi s tem, kar je ponujal komercialni trg. Ob tem ocena EIB kaže na potrebo po jasnejši opredelitvi dodatnosti v povezavi s posebnimi dejavnostmi, da se zagotovi večja skladnost pri izboru projektov in hkrati zmanjšajo morebitna tveganja zaradi izgube ugleda za EFSI. V neodvisni oceni je podobno poudarjeno, da bi morala izpolnitev merila dodatnosti biti več kot samo „označitev okenca“ pri posebnih dejavnosti EIB in da bi morala biti osnovna ocena dodatnosti bolj pregledna.

Multiplikator in mobilizacija zasebnih naložb

V neodvisni oceni je bilo ugotovljeno, da je EFSI učinkovit pri povečevanju dostopa do financiranja in mobiliziranju zasebnih naložb, pri čemer je bil naveden pričakovani multiplikator portfelja v višini 14,1 za podpisane operacije (v celoti skladen s ciljem v višini 15 za celotno naložbeno obdobje EFSI) in za 63 % mobiliziranih zasebnih naložb (natančen cilj ni bil določen) na dan 30. junija 2016. Tako v oceni EIB kot v neodvisni oceni je bilo navedeno, da sta oba sklopa EFSI (sklop za infrastrukturo in inovacije ter sklop za MSP) napredovala z različno hitrostjo. Na primer pri izvajanju sklopa za MSP je EIF pospešil uvedbo obstoječih mandatov, nove produkte pa je uvedel šele pozneje. Nasprotno pa je pri izvajanju sklopa za infrastrukturo in inovacije EIB, čeprav bi lahko uporabila nekatere že obstoječe produkte, potrebovala čas za razvoj nove palete produktov, za katere je značilno, da

¹⁷ Posebne dejavnosti so dejavnosti, za katere je notranja bonitetna ocena EIB nižja od naložbenega razreda, tj. dejavnosti, ki so bolj tvegane od običajnih operacij EIB.

so bolj tvegani in imajo včasih višje (zunanje) multiplikatorje. Pričakuje se, da bodo navedeni novi produkti dopolnili obstoječe produkte in se uvajajo po prvem letu izvajanja EFSI.

► Dodatnost podpore EFSI in mobilizacija zasebnih naložb v predlogu EFSI 2.0

Od svoje ustanovitve pred več kot enim letom je EFSI, katerega izvajalka in sopokroviteljica je strateška partnerica Komisije za naložbe – skupina EIB – na dobri poti, da doseže cilj mobilizacije najmanj 315 milijard EUR dodatnih naložb v realni sektor do sredine leta 2018, hkrati pa si prizadeva za povečanje prispevkov zasebnega sektorja.

Realizacija na trgu je bila še posebej hitra na področju MSP, kjer EFSI znatno presega pričakovanja. To je v skladu z zelo pozitivnim odzivom, ki ga je EFSI prejela od deležnikov MSP. Da bi zagotovili dovolj sredstev za nadaljnje financiranje MSP s podporo EFSI, je bila julija 2016 podpora za MSP povečana za 500 milijonov EUR v okviru obstoječih parametrov Uredbe (EU) 2015/1017. Projekti sklada EFSI, ki jih je v okviru obeh sklopov skupina EIB odobrila do srede novembra 2016, so skupno mobilizirali 154 milijard EUR naložb v 27 državah članicah in zagotovili podporo približno 377 000 MSP.

Ključni element EFSI 2.0 je nadaljnja krepitev dodatnosti podprtih projektov. V predlogu EFSI 2.0 Komisija še jasneje navaja, da morajo biti projekti v okviru sklada EFSI namenjeni odpravljanju neoptimalnih naložbenih okoliščin in tržnih vrzeli, kar je sestavni del meril za upravičenost. V sedanjem kontekstu nizkih obrestnih mer in visoke likvidnosti so ključni dejavniki za oceno dodatnosti EFSI večja potreba po kritju tveganj, vključno prek podreditve, izpostavljenost posebnim tveganjem – kot so nepreizkušena tehnologija in partnerji z višjim tveganjem – ter naložbe v nove čezmejne infrastrukture, ki bodo posledično povečali zaupanje in splošen dostop do financiranja, zlasti za operacije z visokim tveganjem. Glede na njihov pomen za Evropo novi predlog opredeljuje, da čezmejni infrastrukturni projekti, vključno s povezanimi storitvami, zagotavljajo dodatnost. To področje trenutno še ni dovolj razvito in ga je treba spodbujati, da se olajšajo naložbe.

Mehanizmi v okviru naložbenega načrta za Evropo delujejo in v EFSI 2.0 se predlaga njihova okrepitev za nadaljevanje mobilizacije zasebnega financiranja za naložbe v sektorje, pomembne za prihodnost Evrope, in tja, kjer so še vedno prisotni nedelovanje trga ali neoptimalne naložbene okoliščine. Namen EFSI je še vedno podpiranje naložb, ki jih EIB in EIF ne bi mogla izvesti v istem obdobju ali v enaki meri oziroma jih ne bi bilo mogoče izvesti v okviru obstoječih instrumentov Unije brez podpore EFSI. V skladu s prvotnim naložbenim obdobjem bi bilo treba v največji možni meri privabiti zasebne naložbe, MSP pa bodo glavni upravičenci do te podpore.

Geografska in sektorska porazdelitev podpore EFSI

Vse tri ocene kažejo na dobro splošno pokritost po sektorjih in državah članicah, saj je v času ocenjevanja EFSI že pokrival 26 držav članic v vseh upravičenih sektorjih¹⁸. Vendar tako ocena EIB kot neodvisna ocena navajata, da je portfelj EFSI zelo koncentriran v nekaterih državah članicah¹⁹. Neodvisna ocena navaja, da morebitni vzroki za manjšo podporo EFSI v srednji in vzhodni Evropi lahko izhajajo iz manjše razpoložljivosti potrebnega strokovnega znanja in izkušenj za razvoj večjih projektov in javno-zasebnih partnerskih struktur, odsotnosti centralnih načrtovalnih in usklajevalnih struktur, sorazmerno manjših projektov, manj razvitih trgov tveganega kapitala ter zlasti potrebe po večji komplementarnosti s skladi ESI. Poudarja pomen gradnje zmogljivosti pri pripravi projektov za povečanje geografske pokritosti EFSI. Čeprav tako neodvisna ocena kot ocena EIB kažeta tudi na določeno sektorsko koncentracijo podpore EFSI, deležniki tega niso izpostavili kot veliko težavo.

Skladnost in komplementarnost z drugimi viri financiranja Unije

Vse tri ocene kažejo na visok potencial razvoja novih oblik sodelovanja med EFSI in drugimi viri financiranja EU, hkrati pa poudarjajo potrebo po skrbnem spremljanju interakcije med nekaterimi od teh skladov in EFSI. V neodvisni oceni je ugotovljeno, da se EFSI, COSME²⁰ in Horizon 2020 Innovfin²¹ med seboj dobro dopolnjujejo, saj je EFSI omogočil predhodno zagotovitev sredstev v okviru navedenih skladov za odziv na visoke tržne potrebe v sklopu za MSP sklada EFSI. Panevropski skladi skladov tveganega kapitala²², ki so začeli delovati 8. novembra 2016, predstavljajo drug konkreten primer, ko je možno učinkovito združevanje navedenih skladov, in sicer je namen tega programa, da z združevanjem različnih virov nadalje obravnava vrzel lastniškega kapitala v Evropi in fragmentacijo trga tveganega kapitala ter da pritegne dodatno zasebno financiranje institucionalnih vlagateljev v razred sredstev tveganega kapitala v EU, da se podpre rast inovativnih podjetij.

V zvezi s finančnimi instrumenti instrumenta za povezovanje Evrope (IPE) in pobude Obzorje 2020 (H2020) je v oceni EIB ugotovljeno, da ti programi lahko potencialno konkurirajo EFSI ter da EIB glede na pritisk za EFSI včasih daje prednost operacijam EFSI pred operacijami IPE ali H2020. Kar zadeva sklade ESI, neodvisna ocena navaja, da so nekateri deležniki ugotovili, da navedeni skladi konkurirajo EFSI, zlasti v kohezijskih državah.

¹⁸ Trenutno so do podpore EFSI upravičeni projekti v 27 državah članicah.

¹⁹ V obeh ocenah so opredeljene naslednje države članice, v katerih je portfelj EFSI koncentriran: Avstrija, Belgija, Danska, Finska, Francija, Grčija, Nemčija, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska, Španija, Švedska in Združeno kraljestvo. Vendar je opaziti bolj uravnoteženo pokritost, če se učinek naložb EFSI primerja z BDP zadevnih držav.

²⁰ Program EU za konkurenčnost podjetij in MSP. Več informacij o tem programu najdete na: https://ec.europa.eu/growth/smes/cosme_en.

²¹ Financiranje EU za inovatorje. Več informacij lahko najdete na: <http://www.eib.org/products/blending/innovfin/>.

²² Več informacij lahko najdete na: http://www.eif.org/what_we_do/equity/paneuropean_venture_capital_fund_of_funds/index.htm.

Vendar pa oceni EIB in Komisije ugotavljata velik potencial za dopolnjevanje in sinergije med vsemi temi skladi ter EFSI. Zlasti bi se lahko s sredstvi iz instrumenta za povezovanje Evrope in pobude Obzorje 2020 ter tudi skladov ESI financiral prvi del izgube operacij EFSI, kjer je to potrebno za zagon projektov in zagotovitev kar največjih prispevkov iz zasebnega sektorja, medtem ko bi EIB, s podporo EFSI, lahko financirala vmesne tranše. V tem smislu je struktura financiranja za EFSI 1.0 vključevala prerazporeditev 500 milijonov EUR s finančnih instrumentov IPE na del IPE, ki zajema nepovratna sredstva. Ocena EIB in neodvisna ocena ugotavljata, da je treba oceniti omejitve glede združevanja sredstev skladov ESI s podporo EFSI, vključno z možno vlogo svetovalnih storitev. Komisija je poleg smernic²³ o združevanju sredstev EFSI in skladov ESI predložila tudi predlog²⁴ za olajševanje takšnega združevanja. Komisija je zavezana nadaljevanju dela za zagotavljanje izboljšanja enakih konkurenčnih pogojev za različne instrumente EU.

Sodelovanje z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami in naložbenimi platformami

Ocena EIB kaže, da je približno tretjina operacij EFSI vključevala sofinanciranje s strani nacionalnih spodbujevalnih bank. To je v skladu z napovedmi različnih držav članic, da bodo v projekte EFSI ali naložbene platforme prispevale do 42 milijard EUR. Skupina EIB je oblikovala tudi več pobud za boljši odziv na potrebe nacionalnih spodbujevalnih bank, vključno s platformo za lastniški kapital²⁵, pobudo v zvezi z listinjenjem²⁶ in vrsto novih finančnih produktov²⁷.

Kakor izhaja iz neodvisne ocene, je EFSI v nekaterih primerih konkuriral z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami za isti projekt, zlasti pri večjih projektih. To tveganje bi bilo mogoče zmanjšati tako, da bi EIB prevzela podrejene pozicije pri skupnih naložbah EFSI z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami. Neodvisna ocena ugotavlja tudi, da do presečnega datuma ocene ni bila vzpostavljena nobena naložbena platforma, kljub njihovemu potencialu za obravnavanje velikega povpraševanja po tveganem financiranju manjših projektov. Prva naložbena platforma je bila ustanovljena po 30. juniju 2016. Druge platforme, vključno v sklopu za MSP, so v pripravi, pričakuje pa se, da bodo odobrene še letos.

► Obravnavanje geografske in sektorske porazdelitve podpore EFSI in dopolnjevanja z drugimi viri financiranja Unije v predlogu EFSI 2.0

²³ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/efsi_esif_compl_en.pdf.

²⁴ COM(2016) 605 final.

²⁵ Platforma za lastniški kapital EIF in nacionalnih spodbujevalnih bank. Več informacij lahko najdete na: http://www.eif.org/what_we_do/equity/NPI/index.htm.

²⁶ Pobuda v zvezi z listinjenjem EIF in nacionalnih spodbujevalnih bank. Več informacij lahko najdete na: http://www.eif.org/what_we_do/guarantees/ENSI/index.htm. Evropski investicijski sklad je na primer podpisal memorandum o soglasju z banko Cassa Depositi e Prestiti (Italija) in je v postopku podpisa nadaljnjih memorandumov.

²⁷ <http://www.eib.org/efsi/how-does-a-project-get-efsi-financing/index.htm>.

EFSI 2.0 bo podaljšal trajanje EFSI do konca sedanjega večletnega finančnega okvira, s čimer naj bi se do leta 2020 zagotovile naložbe v skupni vrednosti vsaj pol bilijona EUR. Predlog je skladen s pregledom finančne uredbe, ki ga je Komisija predlagala istočasno za vzpostavitev trdnega okvira za upravljanje finančnih obveznosti Unije. Da bi še bolj okrepili zmogljivost EFSI ter dosegli zastavljeni cilj podvojitve načrtovanega obsega naložb, Komisija poziva tudi države članice, naj prispevanje v sklad uvrstijo med svoje prednostne naloge.

Pomemben cilj predloga EFSI 2.0 je tudi okrepiti uporabo EFSI v manj razvitih regijah in regijah v prehodu. Predlog zato razširja podporo za evropske manj razvite regije in regije v prehodu, saj so izrecno omenjene vse panoge, ki sicer ne bi bile zajete v splošnih ciljih. Poleg tega bi bila podpora EFSI za naložbe v avtoceste, ki bi se ji bilo treba na splošno izogibati, v kohezijskih državah pod določenimi pogoji dovoljena. Ključno je, da države članice razvijejo zmogljivosti za pripravo projektov. EFSI 2.0 bo tehnično pomoč okrepil prek svetovalnega vozlišča. Uporaba storitev, ki jih zagotavlja svetovalno vozlišče, lahko prispeva tudi k izboljšanemu načrtovanju in usklajevanju ključnih naložbenih projektov na nacionalni ravni.

Bistveni del predloga je tudi olajšanje združevanja drugih virov financiranja Unije, kot so skladi ESI, program Obzorje 2020 in instrument za povezovanje Evrope (IPE), s podporo EFSI, kar bi lahko prispevalo k mobilizaciji dodatnih naložb zasebnega sektorja. Komisija je septembra 2016 zato sprejela predlog²⁸ uredbe omnibus o spremembi več uredb za olajševanje takšnega združevanja na ravni naložbenih platform in posameznih projektov. Komisija je v svojem predlogu EFSI 2.0 predlagala tudi izboljšanje usmeritve EFSI na politične prednostne naloge EU na področju podnebnih sprememb, na primer z določitvijo minimalnega cilja za podnebnju prijazne projekte v okviru sklopa EFSI za infrastrukturo in inovacije. Poleg tega Komisija priznava pomen uporabe dela proračuna Unije, kot na primer tistega, ki je na voljo v okviru instrumenta za povezovanje Evrope (IPE), in sicer v obliki nepovratnih sredstev za kombiniranje z EFSI. Kombinirani razpis instrumenta za povezovanje Evrope bo objavljen v začetku leta 2017, združeval pa bo 1 milijardo EUR nepovratnih sredstev s podporo EFSI ter financiranjem s strani nacionalnih spodbujevalnih bank in zasebnega sektorja.

EFSI spodbuja socialno podjetništvo in ima zato pomembno socialno razsežnost. V okviru dela EFSI, namenjenega MSP, se je razvil celovit sklop inovativnih finančnih instrumentov, namenjenih podpori socialnemu podjetništvu, trajnostnemu zaposlovanju in socialnim inovacijam. Ti vključujejo okrepitev jamstva za posojila, izdana mikropodjetjem in socialnim podjetjem v okviru programa za zaposlovanje in socialne inovacije²⁹, ter produkt lastniškega kapitala za naložbe Evropskega investicijskega sklada v podporo socialnim podjetjem, vključno s sonaložbami s poslovnimi angeli in naložbami v posrednike, povezane s socialnimi inkubatorji, ali skupaj s temi posredniki, pospeševalnimi shemami in shemami, pri katerih so plačila odvisna od rezultatov.

²⁸ COM(2016) 605 final.

²⁹ Program EU za zaposlovanje in socialne inovacije. Več informacij je na voljo na spletni strani: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081>.

Predlog o EFSI 2.0 poleg tega poziva EIB in EIF, naj obvestita končne prejemnike, vključno z MSP, o obstoju podpore EFSI.

Upravljanje

EIB in neodvisne ocene ugotavljajo, da so se organi upravljanja EFSI vzpostavili ter da delujejo dobro. Priporočila vključujejo tudi nekatere izboljšave, vključno s pojasnitvijo vlog in odgovornosti urada izvršnega direktorja EFSI, sekretariata EFSI in služb EIB. Ocena EIB priporoča tudi izboljšanje možnosti za komunikacijo med organi upravljanja EFSI. Neodvisna ocena tudi priporoča, da se pregledajo in poenostavijo postopki operacij EFSI.

► Obravnavanje upravljanja v predlogu EFSI 2.0

EFSI 2.0 bo povečal preglednost pri naložbenih odločitvah in postopkih upravljanja. Naložbeni odbor bo moral v svojih odločitvah, ki se objavijo, dodatno pojasniti, zakaj meni, da bi bilo treba za določeno operacijo odobriti jamstvo EU, zlasti z vidika dodatnosti. Poleg tega bo objavljena tudi preglednica kazalnikov, ko bo operacija v sklopu jamstva EU podpisana. Predlog o EFSI 2.0 poleg tega predvideva obveznost, da EIB in EIF obvestita končne prejemnike, vključno z MSP, da so prejeli podporo EFSI, oziroma to obveznost obveščanja preneseta na ustrezne finančne posrednike.

Poleg tega se bo preučilo, ali se lahko določeni postopki za odobritev operacij EFSI dodatno poenostavijo.

Delovanje jamstva EU in jamstvenega sklada

Ocena Komisije in neodvisna ocena ugotavljata, da je jamstvo EU skupini EIB ustrezno, uspešno in učinkovito omogočilo, da znatno poveča svoj obseg posebnih dejavnosti EIB ter jamstev EIF za mala in srednja podjetja ter podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo. Jamstvo EU se je izkazalo tudi za prožen instrument, ki se lahko prilagodi novim potrebam, na primer z okrepitvijo dela EFSI, namenjenega MSP, v višini 500 milijonov EUR. Neodvisna ocena kljub temu ugotavlja, da bi bilo treba postopke glede odločanja o uporabi jamstva EU dodatno pojasniti in podrobneje spremljati.

Neodvisna ocena ugotavlja, da se ciljno oblikovanje rezervacij jamstvenega sklada v višini 50 % na začetku zdi previdno in preudarno, da se pokrijejo morebitne izgube v sedanjem portfelju, zaradi česar priporoča, naj se pozorno spremlja naložbena strategija sredstev v jamstvenem skladu EFSI. Komisija v svoji oceni ocenjuje tveganja različnih produktov, ki jih podpira jamstvo EU. Ta ugotavlja, da bi bil proračun Unije na splošno prav tako ustrezno zaščiten pred morebitnimi unovčitvami jamstva EU s prilagojeno ciljno stopnjo za oblikovanje rezervacij jamstvenega sklada v višini 33,4 %, ob upoštevanju izterjav, prihodkov in povračil iz dejavnosti EIB.

Komisija je v svoji oceni tudi poudarila, da bi bilo treba glede na to, da je sposobnost EIB za izvajanje instrumentov delitve tveganja in prevzemanje podrejenih pozicij ključna za povečanje zmogljivosti vlagateljev iz zasebnega sektorja pri podpori bolj tveganih in inovativnih projektov ter MSP, odločno poudariti podrejenost. Nazadnje Komisija ugotavlja, da jamstvo EU ni bilo oblikovano za kritje potencialnega učinka nihanja valut. To pomanjkanje vpliva na zmožnost EIB za zagotavljanje dolgoročnega financiranja s fiksno obrestno mero v nekaterih državah, ki niso v euroobmočju, z manj razvitimi finančnimi trgi, kar bi lahko negativno vplivalo na geografsko pokritost EFSI.

► Obravnavanje jamstva EU in jamstvenega sklada v predlogu EFSI 2.0

Komisija v svoji oceni ugotavlja, da bi bil proračun Unije prav tako ustrezno zaščiten pred morebitnimi unovčitvami jamstva EU s prilagojeno ciljno stopnjo za oblikovanje rezervacij jamstvenega sklada v višini 33,4 % (s trenutne stopnje 50 %). Prilagojena ciljna stopnja v višini 35 % se odraža v predlogu Komisije za EFSI 2.0. V skladu z oceno Komisije predlog EFSI 2.0 vključuje tudi večji poudarek na instrumentih delitve tveganja in podrejenem financiranju ter možnosti, da bi jamstvo EU krilo potencialni učinek nihanja valut.

Komunikacija

Na splošno je v navedenih treh ocenah poudarjeno, kako pomembno je okrepljeno komuniciranje o EFSI. Neodvisna ocena priporoča nadaljnje povečanje ozaveščenosti, zlasti na lokalni ravni, o podpori EFSI in njegovih produktih, zlasti o novih produktih, da se zagotovi njihovo hitro uveljavitev. Priporoča tudi boljšo komunikacijo in pojasnjevanje glede možnosti za vzpostavitev naložbenih platform, vključno z vlogo EIB v zvezi s tem.

V neodvisni oceni je tudi ugotovljeno, da bi bilo mogoče izboljšati metode komunikacije znotraj skupine EIB in struktur upravljanja EFSI.

► Obravnavanje komunikacije v okviru EFSI 2.0

Priporočila, ki se nanašajo na okrepitev komunikacije, ne zahtevajo spremembe uredbe o EFSI, obravnavana pa bodo z okrepljenimi prizadevanji Komisije in EIB. Komisija bo v tesnem sodelovanju s skupino EIB nadalje izboljšala komunikacijo o EFSI, da se poveča ozaveščenost o razpoložljivosti finančnih sredstev in tehnične pomoči po vsej EU. Prizadevanja za komunikacijo so v teku in se bodo v prihodnjih mesecih še povečala. Informacije o možnostih financiranja, tehnični pomoči in postopkih, vključno s primeri dobrih praks in študijami primerov, lahko spodbudijo nove ideje in naložbene pobude. Ker so redno posodobljene in enostavno dostopne informacije o vseh vidikih naložbenega načrta za Evropo izjemnega pomena, bodo izvedena dodatna prizadevanja za komunikacijo na ravni EU v okviru institucionalnega komuniciranja Komisije ter zlasti na lokalni, regionalni in nacionalni ravni.

3. KAKO JE SVETOVALNO VOZLIŠČE EIAH DO SEDAJ ZAGOTAVLJALO TEHNIČNO POMOČ?

Ustreznost in učinkovitost

Neodvisna ocena potrjuje ustreznost EIAH glede na velike potrebe po tehnični pomoči, ki naj bi se v prihodnjih letih še povečale. V okviru ocene je bilo ugotovljeno, da je bila podpora EIAH v obdobju ocenjevanja široko porazdeljena, saj je zajemala 214 vlog iz 27 držav članic. Najučinkovitejše je bilo pri zagotavljanju storitev v sektorjih energije, prometa in razvoja mestnih/podeželskih območij. Z bolj proaktivno držo EIAH se v prihodnosti pričakuje vključitev dodatnih sektorjev. Od 214 vlog je bilo 78 vlog povezanih s svetovanjem glede financiranja, 78 s tehnično pomočjo in financiranjem, 13 s predlaganim sodelovanjem in 33 s splošnimi informacijami. Ustrezno strokovno znanje so po potrebi zagotovile operativne službe EIB ali ustrezni ponudniki svetovalnih storitev in programov.

Na splošno je bilo v okviru neodvisne ocene ugotovljeno, da je prezgodaj za oceno učinkovite uporabe obstoječega strokovnega znanja s strani EIAH. Vendar predhodna analiza kaže, da bi svetovalno vozlišče moralo zagotoviti boljšo regionalno in lokalno prisotnost. Čeprav je svetovalno vozlišče pri posebnih projektih že dejavno na lokalni ravni, pa bi moralo še naprej razvijati lokalne zmogljivosti ali partnerstva z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami in lokalnimi ponudniki storitev, zlasti v regijah, kjer je ta podpora najbolj potrebna. Ocena prav tako poudarja potrebo po večji svetovalni podpori pri ustanavljanju naložbenih platform.

Nazadnje je bilo v okviru neodvisne ocene ugotovljeno, da še vedno obstajajo možnosti za pojasnitev in nadaljnje oblikovanje celotnega sodelovanja med nacionalnimi spodbujevalnimi bankami in EIAH. Do presečnega datuma ocene je bilo med EIAH in nacionalnimi spodbujevalnimi bankami podpisanih 18 memorandumov o soglasju. En memorandum o soglasju je bil podpisan tudi z Mednarodno železniško zvezo. Njihovo izvajanje bi bilo treba usmerjati in spremljati, vključno s spremljanjem upravnih ureditev za storitve, ki jih zagotavljajo decentralizirane organizacije pod okriljem EIAH. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti državam, ki imajo manjše zmogljivosti glede tehnične pomoči.

Učinkovitost

V skladu z neodvisno oceno je še prezgodaj za zaključke o učinkovitosti EIAH. V zvezi z modelom upravljanja EIAH ni bilo ugotovljenih nobenih težav, z njegovim nadaljnjim izvajanjem pa se pričakuje večje črpanje proračuna, pri čemer naj bi se porabil celoten proračun.

Vendar je bila v neodvisni oceni ugotovljena tudi potreba po decentralizaciji zagotavljanja storitev s strani EIAH, pri čemer so bile poudarjene dosedanje pozitivne izkušnje z lokalno

tehnično pomočjo in podporo v nekaterih državah članicah. V oceni EIB je bilo ugotovljeno, da bi svetovalno vozlišče lahko dodatno prispevalo v EFSI, vključno z opredelitvijo potencialnih projektov EFSI, svetovalno podporo za posamezne projekte EFSI in morebitno podporo pri širjenju informacij in promocijskih dejavnostih (glej spodaj), zlasti v zvezi z naložbenimi platformami.

Dodana vrednost

V neodvisni oceni je bilo ugotovljeno, da se EIAH ne prekriva z drugimi svetovalnimi storitvami v okviru EIB, pri čemer se za večino njegovih storitev smatra, da so edinstvene. Morebitna prekrivanja s ponudniki storitev iz zasebnega sektorja bi bilo treba spremljati. V neodvisni oceni je bilo ugotovljeno, da iz posvetovanja z deležniki izhajajo mešane povratne informacije o kakovosti storitev, ki jim jih je v zgodnji fazi razvoja zagotavljalo svetovalno vozlišče. Ocena zlasti priporoča, da bi morale svetovalno vozlišče razviti bolj prilagojene storitve in pospešiti odzivne čase, ki so se nekaterim deležnikom zdeli predolgi. Ocena tudi priporoča vzpostavitev strukturiranega postopka podajanja povratnih informacij, da bi svetovalno vozlišče lahko upoštevalo mnenje deležnikov, s čimer bi stalno izboljševalo svoje storitve.

Komunikacija

Spletno mesto EIAH šteje za dober naslov za oddajo vlog, saj je bilo 70 % vlog vloženih prek spletnega mesta. Podobno kot v zaključkih za EFSI je tudi v neodvisni oceni priporočena znatna okrepitev komunikacije o EIAH, saj je ozaveščenost o storitvah, ki jih zagotavlja, še vedno precej omejena.

► Okrepitev tehnične pomoči v okviru predloga o EFSI 2.0

Svetovalno vozlišče EIAH je na splošno začelo dobro delovati. Kot je poudarjeno v neodvisni oceni, je še prezgodaj za oblikovanje dokončnih sklepov o delovanju svetovalnega vozlišča, več izkušenj pa bo pridobljenih v njegovem nadaljnjem delovanju. Predlog Komisije o EFSI 2.0 kljub temu vključuje številne ciljno usmerjene izboljšave EIAH, ki se ujemajo z večino priporočil neodvisne ocene. Opozoriti je treba, da priporočil, ki se nanašajo na izboljšanje komunikacije, ni treba obravnavati z zakonodajnimi spremembami. Potekajo prizadevanja za nadaljnje ozaveščanje o EIAH.

Predlog Komisije predvideva, da svetovalno vozlišče ne bi krepilo le lokalnega znanja za spodbujanje podpore EFSI po vsej Uniji, temveč bi prispevalo tudi k cilju sektorske in geografske diverzifikacije EFSI, zlasti s podpiranjem EIB pri odobritvah novih operacij. To je v skladu s priporočili neodvisne ocene. Komisija v svojem predlogu poudarja tudi, da bi sodelovanje z nacionalnimi spodbujevalnimi bankami in organi upravljanja skladov ESI moralo nadalje okrepiti zagotavljanje svetovalne podpore ter finančnega in tehničnega znanja na lokalni ravni, zlasti v tistih državah članicah, ki se soočajo s težavami pri uporabi inovativnih mehanizmov financiranja. Med tem sodelovanjem in lokalno podporo se vzpostavi jasna povezava, vključno z združevanjem drugih virov financiranja Unije s podporo

EFSI. To ne bo pomagalo le nosilcem projektov pri boljšem oblikovanju projektov, temveč bi moralo prispevati tudi k doseganju boljše geografske porazdelitve EFSI.

Poleg tega Komisija predlaga, da bi glede na pomembno vlogo naložbenih platform za financiranje manjših projektov, svetovalno vozlišče moralo zagotavljati proaktivno podporo pri ustanavljanju naložbenih platform. Ta predlog je v skladu z ocenami, ki so opozorile na potrebo po večji jasnosti in obsežnejšem svetovanju pri ustanavljanju takšnih platform.

Poleg tega predlog o EFSI 2.0 predvideva tudi, da bi svetovalno vozlišče moralo podpirati pripravo projektov na področju podnebnih ukrepov in krožnega gospodarstva ali njihovih sestavnih delov, zlasti v okviru COP21, projektov v digitalnem sektorju in čezmejnih projektov. To je v skladu s prednostnimi nalogami EU za boj proti podnebnim spremembam, razvoj digitalnega enotnega trga in spodbujanje čezmejnih projektov zaradi njihove visoke dodane vrednosti za Unijo.

4. MNENJE RAČUNSKEGA SODIŠČA

V skladu z zahtevami uredbe o EFSI³⁰ je Računsko sodišče izdalo mnenje o oceni Komisije o uporabi jamstva EU in delovanju jamstvenega sklada EFSI. **Računsko sodišče ugotavlja, da je glavna ugotovitev Komisije, tj. predlagana prilagoditev oblikovanja rezervacij jamstvenega sklada EFSI s 50 % na 35 %, v skladu s posodobljeno oceno o pričakovanih izgubah.**

Poleg zahteve uredbe o EFSI je Računsko sodišče ocenilo tudi druge elemente predloga o EFSI 2.0. Glavni elementi te ocene so naslednji:

- *Kar zadeva časovni načrt*, je Računsko sodišče mnenja, da je prezgodaj za predlog o povišanju proračunskega jamstva EU. Vendar Komisija meni, da na podlagi doslej doseženega uspeha in ob upoštevanju, da lahko zakonodajni postopek traja nekaj časa, njen predlog omogoča nemoteno nadaljevanje dejavnosti in pošilja jasno sporočilo vlagateljem in nosilcem projektov. V še vedno šibkem naložbenem okolju je takšna gotovost ključnega pomena za zagotovitev, da bodo delovna mesta, gospodarska rast in naložbe še naprej deležni podpore po vsej Uniji. Evropski svet je oktobra³¹ države članice tudi pozval, naj ob upoštevanju zunanje ocene³² sprejmejo pogajalsko stališče o predlogu Komisije na seji Sveta ECOFIN 6. decembra.
- *Kar zadeva dokaze*, je Računsko sodišče mnenja, da je za utemeljitev povečanja jamstva EU potrebnih več dokazov. Komisija ugotavlja, da predlog o EFSI 2.0 temelji na znanju in izkušnjah, pridobljenih v prvem letu izvajanja. Kakor je bilo navedeno v sporočilu z dne 1.

³⁰ Člen 18(2) Uredbe (EU) 2015/1017.

³¹ EUCO 31/16.

³² Objavljeno 11. novembra 2016, na voljo na https://ec.europa.eu/priorities/publications/independent-evaluation-investment-plan_en.

junija 2016³³, so bili rezultati po prvem letu pozitivni. Natančneje, ob upoštevanju velikega povpraševanja na trgu je Komisija predlagala, da bi bilo treba del jamstva EU, dodeljenega za MSP, povečati. Glede na to, da infrastrukturni in naložbeni projekti zahtevajo več časa, da dozori, bi se z odločitvijo proti povečanju jamstva za MSP zapravila priložnost dodatnega prizadevanja za spodbujanje naložb ter ustvarjanje delovnih mest in rasti v Evropi.

- *Kar zadeva dodatnost*, je Računsko sodišče mnenja, da je merilo dodatnosti opredeljeno preširoko. Eden ključnih elementov predloga o EFSI 2.0 je okrepiti dodatnost. Komisija predlaga, da morajo projekti v okviru EFSI obravnavati nedelovanja trga ali neoptimalne naložbene okoliščine kot sestavni del meril za upravičenost do podpore iz EFSI. Poleg tega se je predlagala podrobnejša opredelitev dodatnosti, da bi se tako povečala preglednost v zvezi s skladnostjo projektov s tem ključnim merilom. Komisija poleg tega obravnava konkretno ozko grlo za naložbe z visoko dodano vrednostjo za EU, s tem da za čezmejne infrastrukturne projekte (in povezane storitve) šteje, da sami po sebi izpolnjujejo merilo dodatnosti.
- *Kar zadeva upravljanje in preglednost*, je Računsko sodišče izrazilo podporo za: (i) predlog za vključitev določbe o izogibanju davkom v besedilo; (ii) predloge za ukrepanje za okrepitev vozlišča in širšo sektorsko pokritost v okviru EFSI; (iii) predloge za okrepitev upravljalvske strukture EFSI, zlasti v zvezi z upravljanjem morebitnih nasprotij interesov članov naložbenega odbora.

5. ZAKLJUČEK

Komisija ugotavlja, da so se tri ocene, ki jih določa uredba o EFSI, vključno z zunanjo, neodvisno oceno, predložile pravočasno, da bi se lahko upoštevale v zakonodajnem postopku. Vse tri ocene ugotavljajo, da sta bila EFSI in EIAH do sedaj uspešna in da bi bilo treba pobudi v določenih vidikih okrepiti (dodatnost, tehnična pomoč, združevanje z drugimi sredstvi EU), kar je že upoštevano v predlogu o EFSI 2.0.

Komisija meni, da EFSI dosega zadane cilje ter da je treba shemo za podporo naložbam ohraniti³⁴. Komisija bo še naprej tesno sodelovala s skupino EIB, da bi ta uspeh še nadgradila. Komisija zato poziva zakonodajalca, naj predlog o EFSI 2.0 obravnava prednostno, kot je bilo poudarjeno na oktobrskem zasedanju Evropskega sveta, ki je pozval k sprejetju stališča Sveta na seji Sveta ECOFIN 6. decembra, da bi se lahko hitro obravnavala vprašanja iz različnih ocen in se zagotovil še večji obseg visokokakovostnih naložb.

Komisija bo še naprej zagotavljala podporo Evropskemu parlamentu in Svetu med zakonodajnimi pogajanji in bo nadaljevala dialog z vsemi relevantnimi deležniki za okrepitev in utrditev naložbenega načrta za Evropo. Hkrati pa bi bilo treba nadaljevati delo na

³³ COM(359) final.

³⁴ Glej člen 18(7) Uredbe (EU) 2015/1017.

nacionalni in evropski ravni, da se zagotovi poslovno okolje, ki bo kar se da spodbudno za naložbe.

Komisija se bo na izkušnje z izvajanjem EFSI opirala tudi v prihodnjih razpravah o novem večletnem finančnem okviru.